

Szerkesztőségi iroda:
Nagybeeskerek Zápolya-
utca 1., hová a lap szel-
lemi részét illető min-
den közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:
Pleitz Fer. Pál könyv-
nyomdája Nagybeeske-
rek, Zápolya-u. 1., hová
a hirdetések, előfizetések
és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólalások
intézendők. Telefon 21.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: dr. Brájer Lajos.

Felolós szerkesztő: Somfai János.

Nagybeeskerek, 1913.

XLII. évfolyam, 167. szám.

Előfizetési árak:

Egész évre — — — 24 K
Félévre — — — 12 K
Negyedévre — — 6 K
Egyes szám ára 8 fillér.

Hirdetéseket

a kiadóhivatal vesz föl.
Azonkívül az összes hír-
::: detési irodák. :::

Megjelenik vasár- és
ünnepnapok kivételével
mindennap d. u. 5 órakor

Kedd, július 22.

Iskoláink mult évi beszámolója.

A diák-cserkészlet. — Az állami polgári fiu-iskola értesítője.

Nagybeeskerek, jul. 22.

Az ember mostanában igen gyakran találkozik Budapest utcáin egyenruhás, hosszú bottal és hátzsákkal felszerelt gyermekcsapattal, akik egy felnőtt vezetője alatt gyalog vagy vasuton iparkodnak ki a főváros területéről. Ezek az u. n. diák-cserkészek, egy új nevelési intézmény, amelytől hangos most az egész művelt világ.

Robert Baden-Powell angol tábornok a boy scouts, magyarul cserkészfiu-intézmény megalapítója és Angliában a mozgalom oly rohamosan terjedt, hogy ma az angol scoutok száma meghaladja a milliót. Az angol nép valósággal büszkélkedik cserkészeivel és nincs az az áldozat, melyet meg ne hozna érte. Németországban is alig három év alatt százezer Pfádfindert toboroztak össze és ezeknek élén nem kisebb ember, mint Van der Golt tábornagy áll. De megkezdtek már a cserkészek toborzását a világ minden kulturálmában és nem egy helyen már is igen szép eredménnyel. Hazánkban az észme első ismertetése városunkból származik, ahol Králik László, főgimnáziumunknak ez a kiválóan képzett tanára foglalkozott egy nagyobb tanulmányban még 1910-ben ez új nevelési intézménnyel és ennek a tanulmánynak az alapján indították meg Budapestén a mozgalmat.

Baaden-Powell, aki Scouting for Boys című művében megírta a cserkészlet alapelveit, ebben a munkában nemcsak a legkiválóbb gyermekbarátnak, hanem a gyermeki lélek legalaposabb ismerőjének is mutatkozik. A cserkészletet a gyermekek kalandozási hajlamára építette és abból indult ki, hogy a természetből fogva minden gyermek jó, vagy legalább megvan benne a jóra való hajlam. Munkájában hármast tüzött maga elé. A test edzése és ápolása mellett a főcél az ifjúságban a jellem és becsületérzés ápolása, fejlesztése és megerősítése, a harmadik pedig, hogy a testileg és lelkileg megedzett ifjak oly közügyességeket sajátítsanak el, melyeknek szükség esetén az életben is hasznát vehetik.

Kilenc pontban az u. n. cserkésztestületben foglalja össze azokat a tudnivalókat, melyeket minden cserkésznek ismerni és követni kell. A törvény megtartására minden cserkész ünnepélyes fogadalommal kötelezi magát. Ha fogadalmát ellen vét, kizárják.

1. A cserkész mindenkor becsületos és soha semmi körülmények között sem cselekszik olyat, mely őt a becsület útjáról letéríthetné.

2. A cserkész hű királyához, hazájához, előljáróhoz és tanítóhoz.

3. A cserkész embertársainak szívesen segít mindenkor.

4. A cserkész mindenkinek barátja, minden cserkésznek testvére, tartozzék az bármely nemzethez, társadalmi osztályhoz vagy felekezethez.

5. A cserkész előzékeny és udvarias mindenkivel.

6. A cserkész szereti az állatokat és növényeket.

7. A cserkész feltétlenül engedelmes

8. A cserkész mindig vidám és jókedvű.

9. A cserkész takarékos.

A cserkésztestület rendszeresen tanítja, miként viselkedjék balesetknél. Az első segélynyújtásnál szükséges összes tudnivalókat ismeri és gyakorolja. A nyakendőjére kötött csomó arra emlékezteti, hogy naponta legalább egyszer kell jót tennie. A dohányzásról és szeszes italok élvezetéről is le kell a cserkésznek mondania. A káromkodás, illetlen és trágár szavak használata nem egyeztethető össze a cserkészbeccsülettel.

A jellem arányos fejlesztése mellett nagy gondot fordítanak a test edzésére is. A cserkésznek pl. nem szabad a hideg víztől irtóznia és ha csak lehetséges, naponta megfürdik. Különböző testmozgással és játékkal, de főként a szabad levegőn való sok mozgással elősegíti a vérkeringést, az anyagcserét és ez a szervezetnek arányos és erőteljesebb fejlődését vonja maga után.

Igen nagy érdeme a cserkészkedésnek, hogy a gyermek rászokik a munkára. A kiképzésnél, de még inkább a táborozásnál minden szükséges munkát, a tűzrakástól a házipítésig, mind maga a cserkész végzi. Táborozás közben a gyermek nemcsak megkedveli a munkát, hanem sok olyan ismeretet és közügyességet szerez, melyeket az életben használhat.

A munkára való neveléssel párhuzamosan bizonyos fokú önmérsékletre, az otthon által belenevelt túlzott igényekről való lemondásra szoktatja a gyermeket; a táborozás alkalmával sok mindenféléről lemond a cserkész, kényelem, uraskodás, fényezés ismeretlen fogalmak ilyenkor.

A tapasztalat szerint a cserkészlet forrongásba hozza az ifjúságot, átalakítja, felrészíti egész gondolat- és érzésvilágát. A cserkészlet nyomán a nyugati államok példájára nálunk is kifejlődik, érvényre jut a gyermek önérzete, melyet eddig a nevelésben csak alig, vagy igen kevés figyelemre méltattak. Ennek pedig a jó hatásai el nem maradhatnak.

Az állami polgári fiuiskola értesítőjét Waltrich János tanár cikke vezeti be a diák-cserkészletéről, melyről bevezető cikkünkben írtunk. Az érdeklődőknek ajánljuk a szépen megírt tanulmányt, mely az új nevelési intézményről bővebben tájékoztat. A második cikkben Grósz Kálmán tanár írja le azt a jól sikerült tanulmányi kirándulást, melyet az iskola a tanulóifjúsággal az Aldunára rendezett. A harmadik cikk igazgatói jelentés, melyben fel van említve az a mozgalom, melyet városunk földmivelő közönsége, hathatósan támogatva a Torontálmegyei Gazdasági Egyesülettől és magától Torontálvármegyéttől, indított aziránt, hogy a közoktatásügyi miniszter a helybeli állami polgári iskolát mezőgazdasági irányu 7 osztályu iskolává változtassa át. Tudvalevő, hogy a mozgalom hatása alatt a városi közgyűlés egyhangulag elhatározta, hogy ilyen irányban megteszi a kellő lépéseket és pedig úgy, hogy a polgári iskola alsó négy osztályában már a jövő tanévben megkezdhető legyen a mezőgazdasági oktatás. E sorok írója fentjártván a miniszteriumban, illetékes helyen érdeklődött, van-e kilátás, hogy szeptemberben ez a

gazdasági oktatás megkezdődhessék, ott azonban azt a felvilágosítást kapta, hogy Nagybeeskerek város részéről eddig még egyetlen ilyen irányu lépés nem történt. Így tehát a városi ügykezelés kétségbeejtő lassúsága miatt úgy látszik ezidénre eselik a város ettől az iskolától, nem kell bizonyítani, hogy elsősorban a város közönsége érzi meg ennek a kárát.

Beiratkozott összesen 339 tanuló, ebből kimaradt 24 és így év végén maradt 315 és pedig nagybeeskereki 198, torontálmegyei 100 és más megyei 17. A tanulók vallását tekintve volt róm. kath. 211, gör. kel. 55, ág. ev. 15, ref. 8, izr. 26.

Panaszkodik az értesítő, hogy csak nehezen tudják az osztályokat elhelyezni. Az iskola a mult tanévben már az elemi iskola 3 tantermet elfoglalta, de a szertárakat így sem tudják megfelelően elhelyezni, az idén pedig ismét nem lesz helye a párhuzamos IV. osztálynak. Radikálisan csak úgy lehetne e kérdést megoldani, ha a kereskedelmi iskolának más épületet szereznének. Ilyen irányu lépések történtek is.

A tanári kar egyes tagjai, mint minden évben, ezidén is igen szép munkát fejtett ki az iskolán kívüli oktatásban. A tanári kar 15 tagból állott, ezek közül 6 hitoktató.

Szép munkásságot fejtett ki a deák-segítő-egyesület, amely tankönyvszegélyben részesített 86 tanulót, kik összesen 382 drb könyvet kaptak 836 K értékben, ruhasegélyben részesült 27 tanuló összesen 259 K értékben, cipősegélyben 11 tanuló 82 K értékben, a kiránduláshoz kapott 3 tanuló összesen 30 K-t és így az egyesület által nyújtott segély összege 1265 K.

A tanulók névsora, statisztikai kimutatások, értesítés a jövő tanévre egészítik ki az értesítőt, melyet Knyaskó Lajos igazgató szerkesztett.

Sz. A.

HIREK.

IDŐJÁRÁS.

A nagybeeskereki meteorológiai állomás időjárásjelentése.

Julius 22.

Barométer súlyed 757.0. Délután 1.38 órakor: Hőmérő 22.2 C°. Hőmérséklet: maximum 21-ikén 22.9 C°, min. ma reggel 9.0 C°. Csapadék — harmat. Felhőzet Cu5. Szélirány és erősség SW1. Jólát a következő 24 órára: Változás nem várható.

Jelmagyarázat: A barométer állása a déli leolvást tünteti fel a helyi magasságra való átszámítás nélkül; 0° C-ra redukálva. Maximum és minimum este 8 óra 38 perctől másnap este 8 óra 38 percig; csapadék reggel 6 óra 38 perctől másnap reggel 6 óra 38 percig; felhőzet Ci = firtősfelhő, Cu = gomolyfelhő, St = rétegesfelhő, Nb = esőfelhő, Ci-St = felhőfátyol, Ci-Cu = bárányfelhő, Cu-St = réteges gomolyfelhő. Szélirány: N = észak, S = dél, W = nyugat, E = kelet. Felhőzet nagyság: 0 = tiszta ég, 10 = teljesen borult. Szélereősség: 0 = szélesend, 8 = nagy vihar.

— **Esküvő.** Szabó Bertalan nagybeeskereki áll. tanító, Szabó Bertalan kir. s.-tanfelügyelő fia ma tartotta esküvőjét Siró Magduskával, Siró János magánzó leányával Pancsován.

— **Adomány.** Lukács Iván nagybeeskereki város a szabadliceumban tartott előadásának tiszteletdíját, 20 koronát, a kulturegyesületnek adományozta, amiért ezuton mond hálás köszönetet az egyesület elnöksége.

— **A nemzetközi kereskedelmi oktatási kongresszus.** Az Országos magyar kereskedelmi egyesülésnek minden tagja az augusztus és szeptemberben Budapesten tartandó nemzetközi kereskedelmi oktatási kongresszusra augusztus elejétől

szeptember közepéig érvényes kedvezményes vasúti igazolványt kap, ha idejében jelentkezik a kongresszuson való részvételre. Ez 10 korona részvételi díjjal jár és egyéb előnyökön kívül néhány értékes kiadványt is kapnak a résztvevők. Bővebb felvilágosítást a nagybecskereki kerület titkára, Hollaender Ede nyújt.

— **Rónay Ernő halála.** A hétfőn elhunyt Rónay Ernő országgyűlési képviselő halála a legszélesebb körben kelt igaz részvételt a családhoz mindenünnen nagyszámmal jönnek a részvétélylatkozások s holnapi temetésén is előreláthatólag impozánsan fog a gyász megnyilvánulni. Haláláról a család a következő gyászjelentést adta ki:

Hosszu aggodalom után, a mérhetetlen csapás által megtört szívvel jelentjük úgy saját, mint a kiterjedt rokonság nevében, hogy felejthetetlen édes fivérünk, illetve sógor, nagybátya és unokatestvér, zombori Rónay Ernő országgyűlési képviselő, a vaskoronarend lovagja, a Torontálvármegyei Gazdasági Egyesület alelnöke stb. érdeműs életének 62-ik évében, f. évi július hó 21-én hajnali 1 órakor, hosszú betegség után és vallásos kötelességének eleget téve, az Úrhoz csendesen megtért. A boldogultnak lelki üdvéért az engesztelő szentmiseáldozat Kiszomboron a kegyuri templomban f. hó 23-án d. e. 10 órakor mutattatik be az egek Urának, mely után földi maradványai a r. k. temetőben lévő családi sírboltban fognak örök nyugalomra helyeztetni. Az örök világosság fényeskedjék neki! Zombori Rónay Cecília, Zombori Rónay Vilma, Zombori Rónay Jenő.

Külön gyászjelentést adott ki a vármegyei gazdasági egyesület is, amely így hangzik:

A „Torontálvármegyei Gazdasági Egyesület” mélyen megrendülve jelenti, hogy Zombori Rónay Ernő, a Torontálvármegyei Gazdasági Egyesületnek 28 éven át volt alelnöke, országgyűlési képviselő, a III. osztályú vaskoronarend tulajdonosa, stb. folyó évi július hó 21-én hajnalban, önfeláldozóan munkás életének 61. esztendejében az Urban elhunyt. Áldott emlékü halottunk július hó 23-án d. e. 10 órakor fog Kiszomboron örök nyugalomra elhelyeztetni. Mint alapító tag ott állt a „Torontálvármegyei Gazdasági Egyesület” bölcsőjénél s a Gondviselés kegyelméből megérte annak felvirágzását is. Benne a „Torontálvármegyei Gazdasági Egyesület” melegsívű támaszát s igaz és önzetlen munkását vesztette el.

— **Állami mintaméhes Pancsován.** Mint Pancsováról jelentik, a földmivelési miniszter Pancsován az áll. gazdasági ismételő iskolával kapcsolatban állami mintaméheset létesít, amelyvel megkedveltetni óhajtják a kisgazdákat a méhészetet. Eyből a miniszter leküldte Nagy János vándor méhészsaktantitót, ki f. hó 17-én a méhészeti egyesületben, 18-án pedig az áll. gazdasági ismételő-iskolában tartott érdekes szakszerű előadást a méhészetéről s annak kiváló közgazdasági fontosságáról.

— **Felix-fürdő** Nagyvárad mellett évről-évre nagyobb kedveltségnek örvend s egyre nagyobb számmal keresik föl a gyógyulást keresők az ország minden vidékéről. Keresettségét bizonyítja mostani fűrdővendégeinek névsora is, amely a következő: Irimias János isk. ig. Szatmár, Méder György és neje földbirt. Hajduböszörmény, dr. Givai Béla ügyvéd Debreczen, özv. Lucznicz Imréné gyógyszer-né Dész, Szokolovics Szilárdné magánzó Szeged, özv. Tullics Jánosné és leánya magánzó Nagyvárad, Wollmuth Sándor és neje keresk. Arad, Kazinczy Gábor nyug. kir. táblabíró és neje Debreczen, özv. Wárad Szabó Jánosné udvari tanácsos neje Debreczen, dr. Koleszár Jenő ügyvéd Bánffyhyrad, dr. Pápai Kálmán főorvos neje és leánya Hajduböszörmény, Jármil László és neje földbirtokos Pusztadabas, Tribik Mihály postatiszt Kolozsvár, Hadnagy Imre állatorvos Szamosújvár, ifj. Boros Sámuel földbirtokos Tiszafüred, Széll Mihály kereskedő Budapest, Vargas Antal művezető Budapest, Grossz Lipótné keresk. Budapest, Roksizin Miklós gör. kath. esperes Csételek, Rosier Antal kereskedő Hódmező-Vásárhely, Aján Irahim keresk. Szamosújvár, Weith Antal Ermihályfalva, K. Nagy Elekné ref. esperes és neje Bogdánd, Szikszay Pál nyug.

alispán Nyiregyháza, Mikó Lajos és neje hiv. Debreczen, ifj. Bókay János joghallgató Budapest, Szikszay János magánzó Kenese, Szikszay András min. s. titkár Budapest, Balogh Andrásné ref. lelkész neje Sarkad, Vasvári Endre keresk. Törökszentmiklós, Dóna Gyula ref. lelkész Pusztajlak, Jankó Gyula és neje gyógyszerész Zsáka, Illés Izidor keresk. Budapest, dr. Madarász Gyula ügyvéd Komádi, Horváth János földbirt. Debreczen, Kallós Jánosné magánzó Tuzatótvár, Széman Gyulané magánzó Tiszaszántó, Weiszberger Gáspárné malomtulajdonos Szarvas, Bárány Gábor körjegyző és családja Vedresábrány, Grósz J. Albert keresk. Lipese, Koczogh F.-né ügyvéd neje és leánya Nagykálló, özv. dr. Alt Ottóné és leánya magánzó Budapest, Böszörményi Mihály birtokos Kassa, Nits János gyógyszer. neje Szamosújvár, Osztermann Vilmosné ur. int. neje Arad-Mácsa, Wribiesky Lipót fővadász és családja főhercegi uradalom Ágya, Albin Gyula mérnök Budapest, Hosszavay Sándor es. és kir. alezredes Nagykároly, Weisz József birt. Pankota, Hainis Jenő rom. kath. plébános Ujkecske, Rózsa László és családja Ujkecske, Bauer Ida tanítónő Budapest, Trüx Kálmán doh. bev. uszt és neje Temesvár, Markovics Antal földbirt. inánd, Deutsch Mayerné keresk. Sárospatak, Aasch Mór magánzó Kolozsvár, Daniel Mihály magánzó Kolozsvár, Bernát János és neje vállalkozó Dész, Pál Domonkos szállótul. Marosvásárhely, Zacsó Alajos és neje tanár Szabadka, özv. Papp Antanél és leánya Ungvár, Papp Gyula tanár Debreczen, Szekács Elemér és családja jószágfelügyelő Kéthalom, Dulácsy László földbirt. Fehérgyarmat, Csorba Gyula rendőrkapitány Nagykároly, Pétes Agoston ref. esp. és neje Táp, Feldmann Sándor mérnök és neje Budapest, dr. Rudmány János ügyvéd és neje Debreczen, Jakobovics Jenő hiv. Budapest, dr. Mihály Szalvátor ügyv. Vaskó, Borbul Gábor földbirt. és leánya Hidegkut, Végvári István tanár és neje Debreczen, dr. Orbán Lajos ügyv. és neje Fűzesgyarmat, Kotzian János ref. isk. tanár és neje Nagyvárad, Leucutia Mihály gör. kel. esperes Világos, dr. Markovics Jakabné orvos neje, leánya és nővére Sz.-Somlyó, Toóth Sándor urad. főtiszt Arad-Mácsa, özv. Héthly Lajosné háztulajd. Kassa, Gerlach Mihály gyáros és családja Margitta, Atapary Lajos gyógyszerész Endrőd, Budai Imréné szab. isk. tulajd. Budapest, Kovács Sándor postatiszt Szombathely, özv. Török Józsefné gyógyszer. neje Máramarosziget.

— **Kirabóit munkás.** Vasárnap este az egyik vásártéri koresmában iddógált Molnár Lajos 65 éves öreg napszamos. A koresmarosnének vadházasságban élő férje, Báló Sándor, észrevette valahogyan, hogy az öregnél van valamikeske pénz és ekkor társával, Szolnoki János munkással itatni kezdték az öreget, aki éjjel felé csakugyan el is azott. Mikor az öreg berugott ember arról panaszkodott, hogy így berugva egyedül nem tud hazamenni, a két jómádár kapva az alkalmon, ajánlkozott, hogy ők ketten majd hazakísérik. Az öreget aztán kicsalták a Bikics-külvárosrész legvégére és ott elszedték tőle a nála levő pénzt, mintegy 30 koronát, amit az amagy is támolgató öreg nem tudott megakadályozni. A két rablót a rendőrség még tegnapelőtt elfogta s megindította ellenük az eljárást.

— **Gyilkos kölesönkérő.** Engler Ferenc kevevárai béres iddógált a Serbianaczféle koresmában. Már este felé járt az idő, amikor Lunga Jován 36 esztendőös román parasztgazda szintén betért a koresmába. A verekedésről híres ember az ott mulatozó Englerhez ment és attól egy forintot kért kölesön. Engler vonakodott Lunga kérését teljesíteni, amikor a fiatal gazda fenyegetésekkel állott elő. Engler türe egy ideig a fenyegetőzést, majd türelmét vesztve ellökte Lungát magától, amire utóbbi oly dühbe gurult, hogy zsekésével kiméletlenül összeszurkálta Englert aki a kapott sérülésekbe másnap bele is halt.

— **Öngyilkos asszony.** Lugosról írják: Lovász Titusné, néhai Lovász Titus lugosi állami elemi iskolai tanító özvegye, ki már régebbi idő óta üldözési mániában szenvedett, öngyilkossági szándékából lúgkoldatot ivott. Dacára a gyors orvosi segélynek és önfeláldozó ápolásnak, súlyos belső sérüléseibe meghalt.

— **Tusnádfürdőről** lapunk egyik barátja értesít, hogy az időjárás gyönyörű. A páratlan fürdőhelyet ez évben feltűnő nagyszámban keresik fel.

TAJÉKOZTATÓ.

Az ingyenes olvasóhelyiség és közkönyvtár nyitva van minden nap délután 5 óráig este 10-ig. Vasár- és ünnepnapokon délután 6 óráig este 10-ig. Könyvtára vasárnapon szerda, péntek délután 5-7 óráig.

Városi ingyenes népkönyvtár. A volt esküdtzéki épületben. Nyitva naponként délután 3 óráig 5 óráig.

A „Magyarországi munkások rokkant- és nyugdíjgyűlése” nagybecskereki fiókja minden hó 1-je és 15-ike után eső vasárnapján fogad el befizetéseket az Ellmer-féle helyiségben d. n. 3-5 óráig. — A beiratások szintén ott eszközöltetnek.

Aug. 30. Közig. bizottság ülése.

Védekezés a kolera ellen.

A temesmegyei kolera. — Óvintézkedések. A rendőrség figyelmeztetése.

Nagybecskerek, júl. 22.

A közeli Szerbiából már behurcolták az ott pusztító kolera-járványt a szomszédos Temes megyébe is. Az ottani hatóságok ugyan mindent elkövetnek, hogy a járvány tovább ne terjedjen s fáradozásuknak bizonyára meg is lesz az eredménye, de ilyen közeli szomszédságban szükséges, hogy nálunk is a kellő óvatossággal és észszerűséggel védekezzék a közönség a kolera ellen. Már a legutóbbi kolera-járvány is elegendő ok arra, hogy a közönség visszaemlékezve annak minden kellemetlenségeire, az idén sokkal több belátással és akarattal tegyen eleget a hatóságoknak a kolera elleni védekezésre irányuló utasításainak.

A temesmegyei kolera.

Temesvárról jelentik: A Temessziget községben kiütött kolera-járvány újabb két áldozatot követelt. Temesszigeten kolera fertőzés következtében meghalt Nikolics Radivoj huszonnyolc éves földműves és Petkov Zsófia negyvenhat éves asszony. Újabb megbetegedés nem történt és most még csak egy beteg van a faluban. Minkov József tizennyolc éves legény. Tegnap Temesváron keresztül Temesszigetre utazott Téry Ödön miniszteri osztálytanácsos, közegészségügyi felügyelő és Temesvárot Ferenczy Sándor alispánnal és Mannheim Jakab dr. helyettes főorvossal tanácskozott, majd Mannheim dr.-tól kísérve elutazott Temesszigetre, hogy személyesen ellenőrizze a kolera terjedését meggátoló óvintézkedéseket. Mint említettük, újabb megbetegedés mai napig nem történt és remélhető, hogy az életbeléptetett óvintézkedések révén újabb betegedések nem is fognak előfordulni. Temessziget egyébként teljesen el van zárva a közlekedéstől. Az élelmiszerek ki- és bevitelét szigorúan megtiltották és a község területét csendőrök őrzik.

Óvintézkedések nálunk.

A szerbiai és temesmegyei kolera folytán nálunk is a legmesszebbmenő óvintézkedéseket tették meg a hatóságok, dr. Haidegger Lajos megyei főorvos már napok óta ellenőrzi a dunamenti vidékeken az óvintézkedések szigorú betartását. Nagybecskereken a rendőrkapitány szintén megismétli a kolera-járvány elleni védekezésre vonatkozó figyelmeztetéseit és utasításait.

A fertőtlenítés.

A rendőrkapitány utasítása mindelelőtt a legolesóbb és könnyen kezelhető fertőtlenítő-szer használatára oktatja ki a közönséget. A legolesóbb fertőtlenítő-szer az oltott mész. Három kiló oltott meszet 100 liter vízben kell feloldani s ez elegendő mennyiség arra, hogy egy magánház környékét: az árnyékszéket, baromfiudvart, disznóolat, trágyadombot fertőtlenítsék és pedig úgy, hogy minden fertőtlenítést igénylő helyre 3 naponként egy

fazékravalót kell önteni. A felodott mésznek mindig készletben kell lennie minden háznál, mert a rendőrség majd az esetleges veszély idején házról-házra jár s ahol hiányzik akár a mész, akár más alkalmas fertőtlenítő-szer, úgy az illető háztulajdonosokat szigorúan megbüntetik.

A tisztaság.

Továbbá az egyéni tisztaságra is figyelmezteti a közönséget a kapitányság; így elengedhetetlennek jelzi az étkezés előtti szappannal való kézmosást. Ugy szintén a nyersgyümölcs- és nyershús-evéstől, a tultáplálkozástól és éjjelvezéstől szintén lehetőleg óvakodni kell.

Ami pedig a nyilvános helyek: kávéházak, korezmák, szállodák, üzletek, különösen az élelmiszer-üzletek tisztaságát és ellenőrzését illeti, ott a rendőrség az idén a szokottnál nagyobb erélylyel és szigorral fog eljárni.

Általában a védekezés szabályai már ismereteseleg eléggé a közönség előtt s így a rendőrség nem is annyira a kolera elleni védekezés szabályait ismerteti, mint inkább a már tudott és ismert utasítások szigorú betartását követeli majd annak idején a közönségtől s figyelmeztetéseit ezért közli előre. Így az esetleges járvány idején a rendőrség már figyelmeztetés nélkül fog büntetni.

TÁVIRATOK.

A balkáni háború.

A béketárgyalások. — A törökök előnyomulása. — Az új bolgár kormány programja. — A tőzsde.

Budapest, jul. 22. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A balkáni helyzetben enyhülés mutatkozik, amennyiben a béketárgyalásokra való előkészületek megindulnak s a harcúterén, ha hivatalosan még nem is, de tényleg szünetelnek az ellenségeskedések. A helyzetet csupán Törökország komplikálja, amely vissza akarja szerezni a bolgárok által meghódított területek nagy részét s kérdés, hogy enged-e a hatalmak nyomásának.

Mai jelentéseink a következők:

A béketárgyalások.

Budapest, jul. 22. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Belgrádból sürgönyzik: Az eddigi elhatározások szerint a balkáni államok mindenképpel fegyverszüneti jegyzőkönyvet irnak alá s azután indulnak meg a béketárgyalások. A béketárgyalások valószínűleg Bukarestben lesznek.

Budapest, jul. 22. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Szófiából sürgönyzik, Románia azt ajánlotta, hogy a béketárgyalások Sinaiában legyenek, amihez a szövetséges államok hozzájárultak.

Budapest, jul. 22. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Bukarestből sürgönyzik: A román kormány elfogadta a bolgár kormány békeajánlatát, amely szerint Bulgária átengedi Romániának a Turtukaja—Dobrics—Balesik területet s a Macedóniában élő románok javára megfelelő engedményeket biztosít. A fegyverszüneti tárgyalások helyének megállapítását átengedi a többi államoknak, a béketárgyalások azonban Romániában tartandók.

Budapest, jul. 22. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Bécsi jelentés szerint Bulgáriának ellenfeleivel való gyors meg egyezése most már biztosra vehető.

A törökök előnyomulása.

Budapest, jul. 22. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Konstantinápolyból hivatalosan jelentik, a török hadsereg megszállotta Eszkibabát.

Budapest, jul. 22. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Konstantinápolyból sürgönyzik: A török hadsereg előnyomulásáról és Drinápoly megszállásáról szóló híreket az egész közvélemény nagy lelkesedéssel fogadja. Nagyban ünneplik a hadsereget és Izzet pasa fővezért, akit az izlam új megteremtőjének neveznek. Ugyancsak nagy lelkesedéssel fogadják Konstantinápolyban a portának a hatalmakhoz intézett jegyzékét s hangoztatják, hogy Drinápolyt török birtoknak kell maradnia.

Budapest, jul. 22. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Londonból sürgönyzik, a török lovasság, mely tegnapelőtt bevonult Drinápolyba, Enver bég parancsára ismét kivonult a városból. A török hadsereg azonban megszállva tartja Drinápolyt s a város körül táboroz.

Budapest, jul. 22. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Belgrádból sürgönyzik, ott a török csapatok bevonulása Drinápolyba kinos benyomást kelt s azt hangoztatják, hogy Törökország eljárásával valamennyi balkánállammal ellentétbe helyezkedett.

Budapest, jul. 22. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Londonból sürgönyzik, Asquit kijelentette, hogy a hatalmak mindent elkövetnek a béke mielőbbi helyreállítására s egyuttal megfenyegette Törökországot, ha a londoni békekonferencia megállapodásait nem tartja meg.

Az új bolgár kormány programja.

Budapest, jul. 22. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Berlinből sürgönyzik, Radoszlavov, az új bolgár miniszterelnök kijelentette, hogy az új kormány programja elsősorban, hogy barátságos meg egyezésre jusson Törökországgal és a béke egyetértést helyreállítsa Romániával, további törekvése pedig az, hogy volt szövetségeseivel is kiegyezzen.

A tőzsde.

Budapest, jul. 22. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A mai értéktőzsdén a déli zárlatkor a vezető értékek árfolyama a következő volt: Magyar Hitel 816, Osztrák Hitei 617.50, Koronajáradék 81.10, Jelzáloghitelbank 415, Leszámitoló Bank 506, Haza Bank 278.50, Magyar Bank 536, Rimamurányi 688, Salgótarjáni 748, Közuti Vasut 637.75, Villamos Vasut 359.50.

A miniszterelnök a királynál.

Budapest, jul. 22. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Ischlből sürgönyzik, a király ma délelőtt 11 órakor külön kihallgatáson fogadta Tisza István gróf miniszterelnököt.

Az új horvát királyi biztos és miniszter.

Budapest, jul. 22. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Ischlből sürgönyzik: Skerlecz Iván báró miniszterelnökségi miniszteri tanácsos, akit a király Horvátországba királyi biztossá nevezett ki, valamint Pejaševich Tivadar gróf, az új horvát miniszter ma délelőtt 10 órakor tették le az esküt a király kezébe. Ez alkalomból a király Skerlecz Iván bárót egyuttal titkos tanácsossá nevezte ki. Skerlecz Iván báró szombaton utazik Zágrábba, hogy hivatalát elfoglalja.

Új püspöki kinevezések.

Budapest, jul. 22. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Bécsből sürgönyzik, Tisza István gróf miniszterelnök Ischlbe utaztában tegnap délután Bécsben meglátogatta Scatinelli pápai nunciust s vele hosszabban tárgyalt. Tisza István gróf látogatását a nunciustól a közeli püspöki kinevezésekkel hozzák összefüggésbe.

TŐZSDE.

(Arak 50 kilogrammonként.)

Buza (októberre)	11.56
Buza (1914. áprilisra)	12.12
Rozs (októberre)	9.12
Zab (októberre)	8.35
Tengeri (júliusra)	8.25
Tengeri (augusztusra)	8.16
Tengeri (1914. májusra)	7.34

Magyar királyi államvasutak.

ad 114961/913 F. IV. a.

1797—1.1

Hirdetmény.

Értesítjük a t. szállító közönséget, hogy az állomásainkon, valamint a kezelésünkben lévő vasutak állomásain feladásra kerülő áruknak és élőállatoknak fuvarozási biztosítása iránt kereskedelmiügyi m. kir. miniszter urnak jóváhagyásával az „Európai áru- és podgyászbiztosító részvénytársaság“ budapesti céggel szerződést kötöttünk.

E szerződés alapján köteles a nevezett részvénytársaság a feladók kívánására a feladásra kerülő áruknak és élőállatoknak fuvarozási biztosítását az egész vasuti szállítási útvonalra az elveszéssel, hiánnyal és sérüléssel járó veszélyek ellen elvállalni.

A biztosítás az árufelvételi helyeken alkalmazottainknál a biztosítási összeg bemonása és a biztosítási díj kiegyenlítése által köthető.

A biztosításra nézve az állomásokon kifüggesztett hirdetményekben foglalt általános biztosítási feltételek és díjszabály mérvadó.

A biztosítási feltételek szerint a részvénytársaság a vasutak fuvarozási felelősségén túlterjedő és a kártérítési összeg jelentékenyen felemelt mértékéig vállal felelősséget.

A részvénytársaság a biztosított áruknál előforduló elveszések, hiányok és sérülések következtében bejelentett kárigényeket kereskedelmi szervezetéből folyó egyszerű ügyvitelle folytán a legrövidebb idő alatt intézi el.

Az áruk biztosításáért fizetendő: fuvarlevelenként 20 fillér kezelési illeték és ezen felül a biztosítási összeg minden 100 koronája után Magyarország, Ausztria, Bosznia-Hercegovina területére, valamint Németországba és Svájcba feladott küldeményeknél 10 fillér, a többi európai országokba feladott küldeményeknél pedig 15, illetve 20 fillér. A biztosítási díj lerovása a fuvarlevelek hátlapjára ragasztandó bélyegjegyekkel történik.

Az európai áru- és podgyászbiztosító társaság az állomásokon kifüggesztett hirdetményekben foglalt általános biztosítási feltételekből eltérő és a szállító közönség érdekeinek további kielégítésére alkalmas különleges biztosítások kötését is vállalja. Az ilyen különleges biztosítások kötését alkalmazottaink is közvetítik.

Tekintettel azokra az előnyökre, amelyek az áruknak fuvarozási biztosításából a szállító felekre használnak, közlegeinket utasítottuk, hogy az árubiztosítást a szállító közönség figyelmébe ajánlják és a szállító közönségnek a biztosításra vonatkozólag mindennemű felvilágosítást készséggel adjanak meg. Kivánatra pedig a részvénytársaságnak a biztosítás feltételeit és díjszabályát magában foglaló prospektusait szolgáltatassák ki.

Az európai áru- és podgyászbiztosító részvénytársaság igazgatósága (Budapest, V., Eötvös-tér 2.) az általános biztosítási feltételekről és biztosítási díjszabályról kívánatra bárkinek lenyomatot küld és minden természetű felvilágosítást közvetlenül is megad.

A részvénytársaság hasznos és közérdekű szolgálatait a t. szállító közönség figyelmébe ajánljuk.

Budapest, 1913. június hó.

Az igazgatóság.

Garçon lakás

mely két elkülönített
butorozott szobából áll

k i a d ó

Deák Ferenc-utca 7. sz. alatt.

26—x.50

Nagybecskerek r. t. város polgármesterétől.
15593/913. kig. sz. 456-1.1

Versenyárgyalási hirdetmény.

Nagybecskerek r. t. város tanácsa a városi rendőrlégények számára szükséges 15 db kalpag és 15 db kaucsuk-gallér beszerzése céljából versenyárgyalást tart.

A zárt ajánlatok 1913. évi augusztus hó 2-ának délelőtti 11 órájáig a városi II. tanácsnoki irodában adandók be, ahol a szükséges felvilágosítások is megkaphatók.

Nagybecskerek, 1913. évi július hó 21-én.

Dr. Perisics Zoltán,
polgármester.

Tanuló

kellő iskolázottsággal felvételtek **Boleszny Antal** vaskereskedésében Nagybecskerek.

440-x.3

A Csáki-utca 2258. számú

ház

szabad kézből azonnal

eladó

454-1.1

Uradalmak, mezőgazdák, cséplőgéptulajdonosok figyelmébe!

Mentőszekrény

cséplőgépekre, valamint a mentőszekrényhez tartozó összes cikkek a belügyminiszteri rendeleteknek megfelelően, külön is kaphatók

Melkuhn Dezső drogériájában
Nagybecskerek, Hunyadi-(fő)-utca.

Ugyanott az összes allatgyógyászati, gazdasági és fertőtlenítő cikkek is jutányos áron beszerezhetők.

363-16.12

Legfinomabb elszakíthatatlan francia „MIM” férfi gummiövser
1 tucat 2 K 50 f, 2 tucat 4 K 50 f, 3 tucat 6 K. Pénz előzetes beküldése mellett portó 30 fill. — Utánvétellel portó 74 fillér. Diszkrét szétküldés. 443-x.3
„HEZ” Budapest, VIII. Losonci-utca 13. sz.

Legujabb!
Ha hegedülni

őhajt megtanulni, rendelje meg a tisztán kidolgozott, remek hangra, domboru hegedűt tokkal, 16 darab felszereléssel és mesés ajándékkal együtt!

csak 12 koronáért
Wagner, a Hangszer-király

országzserte elismert elsőrendű hangszerárúházaiban Budapest, József-körút 15. Fényképes árjegyzék ingyen. Óvás: Figyeljen jól a pontos címre és házszámra.

229-x.3

Torontáli iparművész

jutányosan készít művészi diszoklevelet, illusztrációt, könyvdiszket, plakátokat, levélfejeket, címkéket, reklámcédulákat és bármilyen iparművészeti tervezést.

Megrendelések a „Torontál” kiadóhivatalába intézendők. 425-x.4

Most jelent meg
SOMFAI JÁNOS UJ KÖNYVE

KÉT VILÁG (egy kapitalista és egy szocialista levelei)

ÉS NEHÁNY NOVELLA

Ára bérmentes küldéssel 4 korona.

Megrendelhető a „Torontál” szerkesztőségében és kapható minden könyvkereskedésben.

142-x.88

Szeged—nagykikinda—nagybecskerek egyesült h. é. vasut. — Érvényes 1913 május hó 1-től.

Szeged—Karlova—Nagybecskerek.																			
Oda.					Vissza.														
Szv. 4708 I-III.	Szv. 4710 I-III.	Szv. 4712 II-III.	Szv. 4702 I-III.	Szv. 4714 I-III.	Szv. 4716 I-III.	Szv. 4704 I-III.	Szv. 4707 I-III.	Szv. 4701 I-III.	Szv. 4709 I-III.	Szv. 4711 II-III.	Szv. 4703 I-III.	Szv. 4715 I-III.	Szv. 4717 I-III.						
80	1015	—	825	825	840	240	ind.	Budapest nyugati pályaudvar (191)	érk.	405	12	745	745	685	1100	—	715		
945	—	423	748	748	748	138	ind.	Temesvár-Józsefváros (191)	érk.	1235	206	606	606	606	—	822	517		
1222	—	820	1108	1108	—	44	érk.	Szeged Rókus (193)	érk.	802	1035	280	280	314	629	212	—		
155	451	949	1146	1201	229	615	ind.	Szeged x (191, 193)	érk.	715	941	1145	118	255	555	1234	—		
*200	457	*954	—	*1206	*234	*620	ind.	Ujszeged	ind.	*709	—	*1140	*113	—	*550	*1233	—		
208	505	1001	1156	1213	242	628	érk.	Szöreg (191)	ind.	700	929	1131	105	243	541	1220	—		
209	506	1002	1157	1214	243	629	ind.	Öszentiván-Ujszentiván	érk.	659	928	1130	104	241	540	1219	—		
216	514	*1008	—	1221	251	635	—	Vedresháza 3. sz. órház	—	652	—	1123	*1258	—	533	1212	—		
*222	*520	*1013	—	*1227	*257	*642	—	Gyála	—	*645	—	*1116	*1253	—	*526	*1205	—		
229	528	*1019	—	1234	305	649	—	Ókeresztur	—	638	—	1109	*1247	—	519	1158	—		
236	535	1025	—	1242	313	656	—	Kupuszina	—	631	—	1102	1241	—	512	1151	—		
—	*545	*1034	—	1253	*323	*705	—	Törökkanizsa	—	*620	—	*1051	*1205	—	501	—	—		
303	604	1049	1240	112	343	724	—	Szanád	—	611	855	1042	1157	208	451	1131	—		
316	617	*1101	—	126	358	737	—	Csóka	—	550	—	1021	*1135	—	428	1105	—		
325	627	1109	1259	145	420	747	—	Tizsaszentmiklós	—	541	832	1012	1127	144	418	1051	—		
339	640	érk.	—	158	433	800	—	*17. sz. órház	—	528	—	959	—	—	404	1040	—		
*345	*647	—	—	*205	*440	807	—	Padé	—	*519	—	*950	—	—	*355	*1031	—		
355	656	—	159	214	449	816	—	Esztermajor	—	511	—	942	—	120	347	1023	—		
*409	711	—	—	229	504	*830	—	Bocsár	—	456	—	927	—	—	332	1005	—		
420	722	—	—	240	515	841	—	érek.	Karlova x (201)	ind.	445	—	917	—	321	952	—		
430	732	—	145	250	525	851	—	érek.	Nagykikinda (201)	ind.	435	745	903	—	310	940	—		
545	833	—	404	404	—	1013	—	—	—	346	636	—	—	1140	225	720	—		
346	636	—	1140	225	225	720	—	ind.	Nagykikinda (201)	érk.	—	832	—	—	140	44	1013	—	
449	742	—	150	305	535	800	—	ind.	Karlova x (201)	érk.	—	741	856	1142	1247	256	909	—	
459	751	—	—	314	544	—	—	—	Beodra	—	—	848	1134	—	248	900	—		
*508	*800	—	—	*323	*553	—	—	—	Vinczeér	—	—	*839	1125	—	239	849	—		
539	824	—	223	350	617	833	—	—	Törökbecse-Aracs	—	—	713	820	1105	1219	219	829	—	
557	841	—	—	407	634	—	—	—	Kumán	—	—	754	1044	—	157	802	—		
612	855	—	247	421	648	857	—	—	Melencze (Ruszandafüdő)	—	—	646	741	1031	1152	144	749	—	
634	910	—	259	436	703	*909	—	—	Alsóelemér	—	—	*633	725	1015	*1139	128	733	—	
649	924	—	311	450	717	921	—	—	érek.	Nagybecskerek x (210, 217)	ind.	—	621	710	1000	1127	113	718	—
1207	—	—	903	903	—	—	—	—	érek.	Pancsova (210)	ind.	—	—	—	510	510	—	326	—